

Nr 34

*Bevillningsutskottets betänkande i anledning av väckta motioner
angående rätten till avdrag för kommunal skatt vid statlig
inkomstbeskattning.*

(2:a avd.)

I de inom riksdagen väckta, till bevillningsutskottet hänvisade likalydande motionerna I: 568 av herr *Sundin* och II: 673 av herr *Boo* m.fl. har hemställts, att riksdagen måtte besluta medgiva förlängd avdragsrätt för kommunalskatt vid statlig inkomsttaxering i enlighet med vad i motionerna anförts samt att vederbörande utskott måtte utarbeta härför erforderlig ändring av gällande författning.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för det i motionerna framförda yrkandet, får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionen II: 673.

Vid taxeringen för statlig inkomstskatt äger skattskyldig från sammanlagda beloppet av sina inkomster från olika förvärvskällor såsom allmänt avdrag tillgodonjuta avdrag för bl. a. kommunal- samt landstings- och tingshusmedel, som påförts honom på debetsedel å slutlig skatt enligt taxering under kalenderåret näst före taxeringsåret eller på debetsedel för tillkommande skatt, under förutsättning att han erhållit debetsedeln under förstnämnda år. Skattskyldig äger vidare åtnjuta avdrag för sådan i slutlig eller tillkommande skatt ingående tilläggs pensionsavgift som påförts honom under beskattningsåret.

De avdragsgilla beloppen återfinns i debetsedlarnas specifikationer av debiterade skatter. För avdragsrätten är utan betydelse om skatten erlagts eller ej.

Enligt förordningen om rätt till förlustutjämning vid taxering för inkomst äger skattskyldig vid taxering till såväl statlig som kommunal inkomstskatt åtnjuta avdrag för förlust, hänförlig till tidigare beskattningsår. Detta får ske när som helst vid taxering under sex på förluståret följande år. Som förlust räknas härvid inte bara underskott å inkomstkälla utan också allmänna avdrag, som skattemässigt inte kunnat utnyttjas, d. v. s. kommunal-skatteavdrag, folk- och tilläggs pensionsavgifter, försäkringsavdrag m. m.

För att förlustavdrag skall kunna medgivas kräves att den skattskyldige under förluståret varit skyldig att deklarerat och att han också fullgjort deklara-tionsplikten.

Rätten till förlustavdrag bortfaller om förlusten inte uppgår till 1 000 kronor.

I förevarande motioner framhålls att ensamstående som av olika anledningar avbryter sitt förvärvsarbete (t. ex. på grund av värnplikts-tjänstgöring, sjukdom eller studier) ofta kommer i den situationen att de ett visst år inte kan utnyttja kommunalskatteavdraget. De har enligt nu gällande regler ingen möjlighet att vid taxering påföljande år tillgodogöra sig det tidigare utnyttjade avdraget. Detta medför att de för sistnämnda år kommer att påföras en betydande kvarskatt, eftersom skattetabellerna är beräknade med utgångspunkt från att föregående års kommunalskatt kunnat utnyttjas.

Ett undvikande av dessa olägenheter skulle enligt motionärernas uppfattning kunna åstadkommas om kommunalskatteavdrag, som helt eller delvis inte kunnat utnyttjas vid den taxering, då avdraget får verkställas, finge tillgodogöras även vid den därpå närmast följande taxeringen.

Utskottet

Enligt gällande beskattningsregler medges skattskyldig vid den statliga inkomsttaxeringen avdrag för bl. a. kommunalutskylder, som påförts honom antingen på debetsedel å slutlig skatt enligt taxering under kalenderåret näst före taxeringsåret eller på debetsedel å tillkommande skatt. För rätt till avdrag för tillkommande skatt förutsättes dock att den skattskyldige erhållit debetsedel å sådan skatt under kalenderåret näst före taxeringsåret.

I de förevarande motionerna I: 568 och II: 673 framhålls att den omständigheten att avdragsrätten för kommunalskatt får utnyttjas vid allenast en taxering innebär, att den ofta helt eller delvis går förlorad, nämligen i den mån avdragsrätten vid nämnda taxering inte kan utnyttjas. Denna olägenhet bör — menar motionärerna — undanröjas genom införande av en regel av innebörd att avdragsrätten får utnyttjas också vid inkomsttaxeringen året efter det då avdrag nu får göras.

Utskottet är medvetet om att bestämmelserna om avdrag för kommunalutskylder liksom om allmänna avdrag över huvud taget inte är ur alla synpunkter tillfredsställande. Sålunda kan den omständigheten att rätten att tillgodogöra sig allmänna avdrag är begränsad till *ett* taxeringsår givetvis medföra att avdragsrätten helt eller delvis går förlorad. Av denna och andra orsaker kan ändringar av de nuvarande avdragsreglerna framstå som i viss mån önskvärda.

Utskottet vill erinra om att rätten till avdrag för kommunalutskylder kan gå förlorad också vid förlängning av räkenskapsår. Har på grund av sådan förlängning taxering för ett visst år inte ägt rum, har den skattskyldige inte påförts någon skatt på grund av nästföregående års taxering och någon rätt till avdrag föreligger därför inte enligt huvudregeln.

Påpekas bör även att enligt praxis dödsbodelägare regelmässigt inte medges avdrag för kommunalskatt, som påförts avliden person eller dennes dödsbo. Enligt utskottets mening är det knappast tillfredsställande att inte efterlevande make skall äga rätt att utnyttja den avlidne makens allmänna avdrag.

Sistnämnda fråga har uppmärksammats av 1953 års skatteflyktskommitté, som i sitt i september 1963 avgivna betänkande (SOU 1963: 52 s. 256) framhåller, att materiella skäl talar för en sådan avdragsrätt men att utformningen av en bestämmelse av sådan innebörd skulle aktualisera åtskilliga praktiska problem och dessutom vara ägnad att motverka pågående strävanden till förenkling.

Utskottet vill gärna ansluta sig till skatteflyktskommitténs uppfattning. Enligt utskottets mening skulle också en allmän förlängning av tiden för avdragsrättens tillgodogörande medföra taxeringstekniska svårigheter. Härtill kommer att outnyttjat avdrag för kommunalutskylder kan erhållas redan enligt den nu gällande förordningen om förlustutjämning vid taxering för inkomst.

Enligt denna förordning har man visserligen — i syfte att nedbringa antalet förlustavdrag — begränsat avdragsrätten till sådana fall då förlusten uppgår till lägst 1 000 kronor. Avdragsrätten får å andra sidan utnyttjas när som helst vid taxering under sex på förluståret följande år.

Det måste antagas att förlustutjämningsförordningen i stor utsträckning tillgodoser de skattskyldigas rätt att tillgodoföra sig vid tidigare taxeringar outnyttjade allmänna avdrag.

Med hänsyn till det anförda anser utskottet sig inte kunna biträda motionärernas lagstiftningsyrkande. Utskottet förutsätter emellertid att frågan ägnas uppmärksamhet av Kungl. Maj:t.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,
att de likalydande motionerna I: 568 av herr Sundin och
II: 673 av herr Boo m. fl. angående rätten till avdrag för
kommunal skatt vid statlig inkomstbeskattning icke måtte
föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 16 april 1964

På bevillningsutskottets vägnar:

JOHN ERICSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar John Ericsson, Einar Eriksson, fröken Ranmark, herrar Yngve Nilsson, Oscar Carlsson, Wärnberg, Lundström, Gösta Jacobsson, Billman och Sundin; samt

från andra kammaren: herrar Gustafson i Göteborg, Nilsson i Svalöv, Kärrlander, Andersson i Essvik, Darlin, Eriksson i Bäckmora, Carlstein, fru Skantz, herrar Hammarsten och Broberg.